

Ovo su **Stajalište u sjeni** pripremili stručnjaci i stručnjakinje za politiku azila, ljudska prava i politiku izgradnje mira okupljeni u inicijativu „Dobrodošli“ koju koordinira Centar za mirovne studije. Stajalište se odnosi na predstojeću “Konferenciju o istočnom Sredozemlju i zapadnobalkanskoj ruti” koja će se održati 8. listopada 2015. u Luxembourggu.

STAJALIŠTE U SJENI POVODOM SASTANKA O BALKANSKOJ RUTI

Sljedeći su zahtjevi upućeni članicama EU-a, kao i zemljama koje to nisu, jer smatramo da se rješenje izbjegličke krize može pronaći jedino suradnjom svih zemalja kroz koje izbjeglice prolaze, poštujući načela solidarnosti i zaštite ljudskih prava. Interesi zapadnoeuropskih zemalja za zatvaranje i osiguravanje istočnih granica EU-a, promovani kroz različite bilateralne i multilateralne procese i sporazume, doveli su do zabrinutosti zemalja na (istočnim) vanjskim granicama, pa tako i Hrvatske, u pogledu njihove transformacije u “tampon zonu” kao izravne posljedice zaustavljanja neželjenih stranaca na putu prema zapadu. Budući da su na tzv. balkanskoj ruti i države u procesu pridruživanja EU-u, vidimo priliku da jedno od središnjih pitanja u pretpristupnoj strategiji bude stavljeno u funkciju jačanja zaštite ljudskih prava, uključujući prava izbjeglica i migranata, umjesto da preraste u političku trgovinu s ciljem zaustavljanja migracijskih tokova. Odluke koje se donose danas imat će dalekosežne posljedice po pitanje što uopće znači biti državom članicom Europske unije, ali i po samu budućnost i opstojnost Europske unije kao prostora slobode i zaštite ljudskih prava.

Od donositelja odluka tražimo i očekujemo:

- **ustopostavu uzajamne suradnje s državama istočnog Sredozemlja** – Turske, Libanona i Jordana – koja će se temeljiti na njihovoj međusobnoj ravnopravnosti te uvažavanju ekonomskih i socijalnih posebnosti ovih država koje su zbrinule najveći broj izbjeglica. Rezultat takve uzajamne suradnje prihvatljiv je u obliku **političkog dogovora o osiguravanju sigurnih puteva za izbjeglice, kroz humanitarnu evakuaciju ili preseljenje**. Upozoravamo da pristup koji bi se sastojao samo u financijskoj pomoći te uspostavi *hot spot*-ova u pojedinim državama nije

Inicijativa za podršku izbjeglicama „Dobrodošli“ okuplja pojedince i organizacije civilnog društva s ciljem pružanja podrške izbjeglicama na terenu, ali i vršenja političkog pritiska na institucije Republike Hrvatske i Europske unije radi promjene restriktivnih migracijskih politika.

D♥BRODOŠLI! أهلاً وسهلاً بكم! WELC♥ME!

rješenje koje će zaštititi ljudska prava ili osigurati ravnomjernu raspodjelu tereta humanitarne krize.

- EU u suradnji s državama istočnog Sredozemlja i državama koje se nalaze na balkanskoj ruti izbjeglicama mora osigurati **sigurne i zaštićene zračne, kopnene i morske koridore** do destinacija kojima teže kako bi se smanjila kršenja prava izbjeglih osoba, krijumčarenje i smrtni slučajevi koji se u izbjeglištvu svakodnevno događaju prilikom kretanja kopnom, a osobito morskim putevima. **Kako bi se broj lokalnih humanitarnih kriza smanjio na najmanju moguću mjeru, sigurni koridori trebaju biti postavljeni na putu do EU-a, ali i unutar Unije.** Upravo zato upozoravamo da će dogovor postignut na sastanku na vrhu EU-a, a koji se fokusira na jačanje granične kontrole između Grčke i Turske, i to bez uspostave sigurnih koridora, zasigurno dovesti do učestalijeg transfera ljudi morskim putevima koji su dokazano najnesigurniji i rezultiraju izrazito visokom stopom poginulih, osobito među najranjivijim skupinama.
- EU mora **inicirati pregovore s međunarodnim subjektima** radi uspostavljanja sigurnih koridora **do svojih granica.** EU također mora zahtijevati aktiviranje svih raspoloživih mehanizma za **proglašenje međunarodne humanitarne krize.** Usklađeno je djelovanje jedini sustavni odgovor na masovne izbjegličke tokove kojima se, uslijed neriješenih i složenih uzroka izbjegličke krize, ne nazire kraj.

EU mora pokrenuti i usustaviti i druge mehanizme čija je svrha siguran prolaz do Unije. **Napuštanje ili barem suspenzija viznih režima** kroz određeno vrijeme u odnosu na pojedine države iz kojih dolazi velik broj izbjeglica smanjili bi potrebu za krajnjim rješenjima na koja su ljudi primorani, a to su pogibeljna putovanja ka sigurnim destinacijama. Jedina je alternativa tome **aktivacija mehanizma privremene zaštite** na način da sve **osobe koje dolaze iz sukobima zahvaćenih područja** automatski dobiju zaštitu kojom bi ih se zaštitilo od nasilja, trgovine ljudima i egzistencijalne ugroze. **Stoga pozivamo Vladu RH i vlade drugih država članica da odmah pokrenu proceduru aktivacije ove mjere u skladu s Direktivom 2001/55/EZ iz 2001. godine.**

Inicijativa za podršku izbjeglicama „Dobrodošli“ okuplja pojedince i organizacije civilnog društva s ciljem pružanja podrške izbjeglicama na terenu, ali i vršenja političkog pritiska na institucije Republike Hrvatske i Europske unije radi promjene restriktivnih migracijskih politika.